



**Centrum pro výzkum veřejného mínění  
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**

Jilská 1, Praha 1

Tel.: 286 840 129

E-mail: milan.tucek@soc.cas.cz

## Tolerance k vybraným skupinám obyvatel – únor 2015

### Technické parametry

<b>Výzkum:</b>	<i>Naše společnost 2015, v15-02</i>
<b>Realizátor:</b>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<b>Projekt:</b>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<b>Termín terénního šetření:</b>	<i>2. – 9. 2. 2015</i>
<b>Výběr respondentů:</b>	<i>Kvótní výběr</i>
<b>Kvóty:</b>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<b>Zdroj dat pro kvótní výběr:</b>	<i>Český statistický úřad</i>
<b>Reprezentativita:</b>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<b>Počet dotázaných:</b>	<i>1069</i>
<b>Počet tazatelů:</b>	<i>248</i>
<b>Metoda sběru dat:</b>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem – kombinace rozhovorů PAPI a CAPI</i>
<b>Výzkumný nástroj:</b>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<b>Otázky:</b>	<i>OV.19</i>
<b>Zveřejněno dne:</b>	<i>16. března 2015</i>
<b>Zpracoval:</b>	<i>Milan Tuček</i>

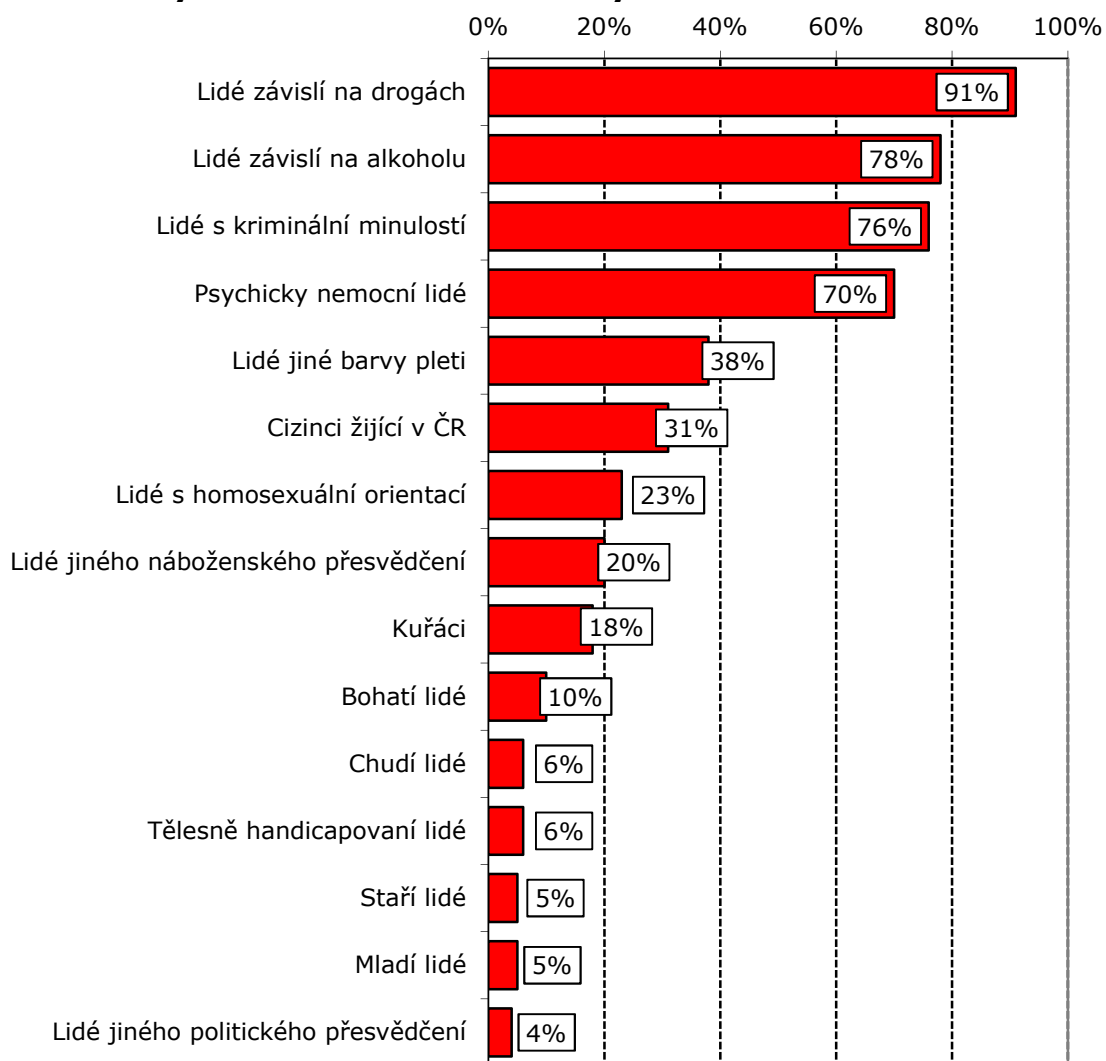
V rámci pravidelného výzkumu Naše společnost jsme v únoru 2015 zjišťovali postoje obyvatel České republiky k různým skupinám obyvatel. Tento vztah jsme zjišťovali otázkou, zda by dotyčný nechtěl mít dané lidi za sousedy.<sup>1</sup>

Největší odstup mají občané k lidem závislým na drogách, alkoholikům a lidem s kriminální minulostí, u kterých se postupně 91 %, 78 % a 76% vyslovilo, že by je nechtělo mít za sousedy. Poměrně velká distance je i v případě psychicky nemocných lidí, které by za sousedy nechtěly mít více než dvě třetiny (70 %) dotázaných. Ostatní v seznamu uvedené skupiny obyvatel již nejsou odmítány zdaleka v takové míře. Jistou distancí lze ještě zaznamenat v případě

<sup>1</sup>Znění otázky: „Následující otázka se bude týkat lidského soužití. V seznamu, který máte před sebou, jsou vypsány různé skupiny lidí. Můžete prosím vybrat všechny ty, které byste nechtěli mít za sousedy? a) Lidé jiného náboženského přesvědčení, b) lidé jiné barvy pleti, c) tělesně handicapovaní lidé, d) lidé závislí na drogách, e) chudí lidé, f) mladí lidé, g) lidé jiného politického přesvědčení, h) lidé s homosexuální orientací, i) staří lidé, j) lidé s kriminální minulostí, k) psychicky nemocní lidé, l) lidé závislí na alkoholu, m) bohatí lidé, n) kuřáci, o) cizinci žijící v ČR.“

lidí jiné barvy pleti (38 % občanů se vyjádřilo, že by je nechtělo mít za sousedy), cizinců žijících v ČR (31 %), lidí s homosexuální orientací (23 %) a lidí s jiným náboženským přesvědčením (20 %). Za zaznamenání ještě stojí, že 18 % dotázaných projevilo odmítavý postoj ke kuřákům. Sousedství s bohatými lidmi odmítá 10 % dotázaných (s chudými pak 6 %) Vůči ostatním vybraným skupinám obyvatel definovaným podle věku, náboženského či politického přesvědčení nebo tělesným handicapem je odstup řídkým jevem – odmítá je desetina či méně dotázaných.

**Graf 1. Koho byste nechtěl mít za sousedy?**



Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., *Naše společnost 2.* – 9. 2. 2015, 1069 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Ve srovnání s minulým šetřením v březnu 2014 se distance od vybraných skupin zvýšila u dvou skupin, které souvisejí s obavami veřejnosti spojenými s radikálními náboženskými směry. U skupiny lidí jiného náboženského přesvědčení se podíl dotázaných, které by je nechtělo mít za sousedy, téměř zdvojnásobil (z 11 % na 20 %), u skupiny cizinců žijících v ČR vzrostl o 6 procentních bodů. Další statisticky významné posuny se týkaly skupiny lidí

s kriminální minulostí, kde se došlo k poklesu o 5 procentních bodů (téměř návrat k hodnotě z roku 2012), a chudých lidí (pokles o 4 procentní body).

**Tabulka 1. Koho byste nechtěl mít za sousedy? – časové srovnání (v %)**

	III/03	III/05	III/07	III/09	III/10	III/11	III/12	III/14	II/15
Lidé závislí na drogách	85	87	87	85	86	89	86	89	91
Lidé závislí na alkoholu	-	-	81	78	79	79	78	78	78
Lidé s kriminální minulostí	78	77	77	79	75	80	74	81	76
Psychicky nemocní lidé	-	-	51	53	60	63	63	67	70
Lidé jiné barvy pleti	24	22	24	25	31	32	31	38	38
Cizinci žijící v ČR	31	21	-	22	23	25	23	25	31
Lidé s homosexuální orientací	42	34	29	27	25	26	23	25	23
Lidé jiného náboženského přesvědčení	8	7	6	6	11	11	9	11	20
Kuřáci	-	-	19	16	17	17	16	18	18
Bohatí lidé	16	16	10	12	12	13	12	13	10
Chudí lidé	7	8	6	6	8	9	8	10	6
Tělesně handicapovaní lidé	-	-	4	6	7	7	8	7	6
Staří lidé	6	3	3	4	6	5	7	6	5
Mladí lidé	8	9	4	3	5	5	5	6	5
Lidé jiného politického přesvědčení	6	4	4	3	5	6	5	4	4

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Rozdíly ve společenském odstupu vůči různým skupinám se objevují podle pohlaví, věku, vzdělání a životní úrovně. Uvedme si nejvíce odlišné názory. Jsou spojeny jednak s rozdílnou životní úrovní domácnosti dotázaného, jednak s věkem.

Dotázaní s nízkou životní úrovní nechtějí mít za sousedy cizince (45 % oproti 25 % mezi dotázanými s vysokou životní úrovní), homosexuály (33 % oproti 21 %), lidi s jinou barvou pleti (44 % oproti 36 %), jiného náboženského přesvědčení (25 % oproti 18 %) a bohaté (14 % oproti 7 %).

Nejstarší věková kohorta (60+) oproti nejmladší věkové kohortě ,15-19 let) má podobně odlišná stanoviska: cizinci (37 % oproti 15 %), homosexuálové (35 % oproti 23 %), odlišná barva pleti (43 % oproti 23 %) a staří lidé (2 % oproti 9 %).

Z hlediska pohlaví jsou to ženy, které významně častěji než muži zmiňují, že by nechtěly za souseda závislého na alkoholu (82 % oproti 74 %), dále pak častěji zmiňují lidi s kriminální minulostí a kuřáky. Muži častěji zmiňují homosexuály, cizince a psychicky nemocné.

Celkově bylo zjištěno, že si žádnou ze skupin nevybrala jen 3 % dotázaných, více než 5 skupin vybrala pak jedna třetina dotázaných.